

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

31. marts 2017

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 272 (Alm. del) af 20. marts 2017 stillet efter ønske fra Pelle Dragsted (EL)

Spørgsmål

I svaret på FIU alm. del - spm. 170 (folketingsåret 2015-16) fremgår skatteforvridningen på baggrund af et regneeksempel, der tager udgangspunkt i højere indkomstbeskatning finansierer en offentlig investering. I ”Vejledning i udarbejdelse af samfundsøkonomiske Konsekvensvurderinger” er der tillige primært taget udgangspunkt i offentlige anlægsinvesteringer. Vil ministeren redegøre for følgende forhold:

- Er skatteforvridningsfaktoren den samme uagtet, hvilken skattekilde, der finansierer den offentlige udgift? Vil f.eks. boligbeskatning, der ikke påvirker arbejdsudbuddet i nævneværdig grad f.eks. have samme skatteforvridningsfaktor som indkomstbeskatning?
- Er skatteforvridningsfaktoren den samme uagtet, hvilket offentligt forbrug der er tale om? Er der f.eks. forskel på om der er tale om en offentlig anlægsinvestering, almindelige drift (f.eks. sygehuse og børnehaver) eller en offentlig investering i f.eks. en forebyggende social indsats?
- Hvordan anvendes skatteforvridningsfaktoren i udregninger af de makroøkonomiske nøgletal – f.eks. BNP, strukturel saldo mv.?

Svar

Som det fremgik af besvarelsen af FIU alm. del spørgsmål 173 af 5. januar 2017, anvendes skatteforvridningsfaktoren ved beregning af samfundsøkonomiske konsekvenser af initiativer, når disse indebærer udgifter, og der *ikke* er anvist konkret finansiering. Skatteforvridningsfaktoren repræsenterer den marginale samfundsmæssige omkostning, som opstår på grund af behov for generel skattefinansiering. Omkostningen består i, at der ved skattefinansiering sker forvridning af borgere og virksomheders beslutninger om arbejdsudbud, forbrug, opsparing og investeringer mv., hvilket fører til en mindre økonomisk aktivitet i samfundet.

Når der er tale om pakker af initiativer, der samlet set er fuldt finansieret, vil der ved beregning af samfundsøkonomiske konsekvenser skulle tages højde for afledte virkninger af den konkrete finansiering. Ved konkrete skattefinansieringsforslag skønnes adfærdsvirkninger på arbejdsudbud mv. af det anviste skatteinstrument.

Skatteforvridningsfaktoren knytter sig til finansieringen af en given udgift, idet der ved vurdering af initiativer, hvor der ikke er anvist konkret finansiering, tages udgangspunkt i, at finansieringsbehovet – før eller siden – skal udlignes. Skatteforvridningsfaktoren er derfor den samme, uafhængigt af, hvilken udgift eller investering der er tale om. Skatteforvridningstab indregnes som en omkostning ved initiativet.

Der kan principielt også indgå adfærdsvirkninger af offentlige udgifter i en samfundsøkonomisk konsekvensvurdering. Udgifter til fx børnepasning, uddannelse og sundhed kan på den ene side have positive virkninger på arbejdsudbud og produktivitet. Offentlige udgifter, som trækker i retningen af at arbejde bliver mindre omkostningsfyldt, vil trække i retningen af at øge arbejdsudbuddet. På den anden kan der også være negative virkninger på arbejdsudbuddet. Offentlige udgifter, som øger værdien af fritid, vil trække i retningen af et lavere arbejdsudbud (en substitutionseffekt). Hertil kommer, at offentlige serviceydelser giver anledning til en såkaldt indkomsteffekt, når et højere offentligt forbrug helt eller delvist kan erstatte privat forbrug. I det tilfælde vil et øget offentligt forbrug øge borgernes samlede forbrugsmuligheder tilsvarende en øget indkomst. Den enkelte kan derfor arbejde mindre og samtidig opretholde uændret forbrugsniveau.

Der er som oftest ikke empirisk grundlag for at skønne over konkrete effekter adfærdsvirkninger af offentlige udgifter. For en lang række komponenter af det offentlige forbrug er der også utilstrækkeligt grundlag for at afgøre, om arbejdsudbudseffekterne er positive eller negative. Derfor indregnes adfærdsvirkninger af offentligt forbrug i praksis sjældent. I det omfang sådanne udgifter reelt fører til forøgelse af den strukturelle beskæftigelse, vil dette over tid blive indregnet i de mellemfristede planer i takt med, at skønnet for den strukturelle beskæftigelse øges. I Finansministeriets fremskrivninger indgår dog dynamiske virkninger af offentlige udgifter forbundet med højere uddannelses-tilbøjelighed, idet arbejdsmarkedstilknytningen og produktiviteten på sigt øges ved stigende uddannelsesniveau i befolkningen. Endvidere indgår adfærdsvirkninger af reformer, der berører overførsler (dagpenge, efterløn mv.). Endelig bemærkes, at der i forbindelse med offentlige investeringer i infrastruktur indregnes virkninger af sparet rejsetid samt afledte miljø- og klimaeffekter.

Skatteforvridningsfaktoren finder ikke anvendelse i forbindelse med Finansministeriets og Økonomi- og Indenrigsministeriets skøn for makroøkonomiske nøgletal som fx BNP og strukturel saldo i konjunkturvurderingerne og de mellemfristede fremskrivninger.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister